

CYNLLUNIAU MARCIO TAG

HAF 2024

**CYMRAEG AIL IAITH - UNED 5
1020U50-1**

Ynglŷn â'r cynllun marcio hwn

Pwrpas y cynllun marcio hwn yw sicrhau bod athrawon, dysgwyr a phartïon eraill â diddordeb yn deall y meini prawf asesu a ddefnyddiwyd i asesu'r asesiad penodol hwn.

Marciwyd yr asesiad hwn yn ôl meini prawf penodol mewn cyfres fyw ac mae'r cynllun marcio hwn yn adlewyrchu hynny. Cafodd y ddogfen ei phenderfynu'n derfynol yn dilyn trafodaeth fanwl mewn gynhadledd arholwyr. Derbyniodd tîm o arholwyr cymwys hyfforddiant penodol ar sut i gymhwyso'r cynllun marcio hwn. Bwriad y gynhadledd oedd sicrhau bod yr holl arholwyr yn dehongli ac yn cymhwyso'r cynllun marcio yn yr un modd. Efallai nad yw'n bosibl, nac yn briodol, i'r cynllun marcio hwn gynnwys pob amrywiad y gall ymgeisydd ei gyflwyno mewn ymateb. Fodd bynnag, yn ystod y gynhadledd arholwyr, derbyniodd arholwyr gyfarwyddyd ar sut i ddefnyddio eu barn broffesiynol i wobrwyo ymatebion amgen oedd yn ddilys. Derbyniwyd cyfarwyddyd hefyd yn y ddogfen hon ac adolygwyd ymatebion enghreifftiol.

Gan nad ydynt wedi gallu manteisio ar gymryd rhan yn y gynhadledd arholwyr, mae'n bosibl bod safbwynt athrawon, dysgwyr a defnyddwyr eraill yn mynd i fod yn wahanol o ran rhai manylion neu ddehongliad. Argymhellir yn gryf felly bod y cynllun marcio hwn yn cael ei ddefnyddio ochr yn ochr ag unrhyw gyfarwyddyd arall a gyhoeddwyd, fel enghreifftiau patrymol neu Ganllawiau i Athrawon. Y cynllun marcio hwn yw'r un terfynol. Ni fydd yn cael ei newid onid yw'n amlwg bod gwall yn y ddogfen. Mae'n adlewyrchu'r meini prawf a ddefnyddiwyd i asesu ymatebion ymgeiswyr yn ystod y gyfres fyw.

TAG CYMRAEG AIL IAITH - UNED 5

CYNLLUNIAU MARCIO HAF 2024

ADRAN A

Y Gymraeg yn y Gymdeithas

Cwestiwn 1 (i)

Wrth ateb Cwestiwn 1 (i) disgwylir i'r ymgeiswyr ymhelaethu ar rai o'r pwyntiau canlynol:

- Ffonau: tecstio yn Gymraeg; sgwrsio ar-lein.
- Apiau: podlediadau; apiau dysgu Cymraeg; gemau iaith a chwisiau; cymorth iaith e.e. Ap Geiriaduron / Ap Sglein; YouTube; Netflix.
- Gwefannau: disgwylir i'r ymgeiswyr gyfeirio at ambell enghraifft benodol, gan drafod eu defnydd ohonynt.
- Cyfryngau Cymdeithasol: dilyn ac ymateb i unigolion sy'n defnyddio/hyrwyddo'r Gymraeg; dilyn mudiadau Cymraeg a dwyieithog; defnydd yr ymgeiswyr o'r Gymraeg ar eu cyfrifon eu hunain (os yw hynny'n berthnasol).
- Cerddoriaeth Gymraeg: Radio Cymru; Gwefan Cymdeithas Bêl-droed Cymru; Spotify; Dydd Miwsig Cymru.

Cwestiwn 1 (ii)

Wrth ateb Cwestiwn 1(ii) disgwylir i'r ymgeiswyr ymhelaethu ar rai o'r pwyntiau canlynol:

- Addysg Gymraeg i blant. Gallai ymgeiswyr gyfeirio at yr hyn sy'n digwydd nawr a/neu sut gallai gynyddu yn y dyfodol, e.e. addysg feithrin; addysg ail iaith mewn ysgolion; addysg cyfrwng Cymraeg. Gellir cyfeirio at Strategaeth *Cymraeg 2050* a rôl allweddol addysg er mwyn cyrraedd targed Llywodraeth Cymru o gyrraedd miliwn o siaradwyr Cymraeg.
- Astudio Cymraeg ar ôl 16 oed. Gellid trafod sut i ddenu rhagor i astudio'r Gymraeg. Gallai ymgeiswyr drafod eu profiadau personol, e.e. eu rhesymau dros ddewis astudio'r Gymraeg i Safon Uwch.
- Y Gymraeg yn y gweithle – enghreifftiau o swyddi presennol yn yr ardal a/neu ddatblygiadau yn y dyfodol.
- Sut gall yr iaith gael ei defnyddio yn fwy mewn teuluoedd? e.e. rhieni yn dewis addysg cyfrwng Cymraeg ar gyfer eu plant; pobl sy'n gallu siarad Cymraeg yn dewis defnyddio'r iaith gartref yn lle troi i'r Saesneg.
- Cyfleoedd i ddefnyddio'r iaith yn gymdeithasol e.e. gweithgareddau'r Fenter Iaith; yr Urdd; y Ganolfan Gymraeg leol; Eisteddfod Genedlaethol; clybiau chwaraeon.
- Wrth ysgrifennu am y pwyntiau uchod, gallai ymgeiswyr hefyd ddewis trafod yr heriau sy'n perthyn i'r themâu hyn.

Ystod marciau	AA3
BAND 1 16-20	<ul style="list-style-type: none"> • arddangos amrywiaeth eang iawn o adnoddau iaith, a gafael gadarn ar ramadeg a chystrawen • defnyddio ystod eang o eirfa a thermau priodol • eu mynegi eu hunain yn aeddfed, yn glir ac yn gywir • saernïo'u gwaith yn fanwl a gofalus • mynegi barn yn hyderus ac yn rymus • arddangos gwybodaeth drylwyr, eang iawn a pherthnasol am faterion a syniadau'n ymwneud â sefyllfa'r iaith Gymraeg • cyfeirio at amrywiaeth eang o ffynonellau ac adnoddau priodol • arddangos y gallu i gloriannu gwahanol sefyllfaoedd a phersbectifau yn aeddfed ac yn fedrus
BAND 2 13-15	<ul style="list-style-type: none"> • arddangos amrywiaeth helaeth o adnoddau iaith, a gafael dda iawn ar ramadeg a chystrawen • defnyddio ystod dda o eirfa a thermau priodol • eu mynegi eu hunain yn ddeallus, yn glir ac yn gywir • cynllunio'u gwaith yn fanwl • mynegi barn yn gadarn ac yn sicr • arddangos gwybodaeth led fanwl, helaeth a pherthnasol am faterion a syniadau'n ymwneud â sefyllfa'r iaith Gymraeg • cyfeirio at amrywiaeth dda o ffynonellau ac adnoddau priodol • arddangos y gallu i gloriannu gwahanol sefyllfaoedd a phersbectifau yn rhesymegol ac yn ystyrlon
BAND 3 10-12	<ul style="list-style-type: none"> • arddangos amrywiaeth o adnoddau iaith, a gafael dda ar ramadeg a chystrawen • defnyddio ystod o eirfa a thermau priodol • eu mynegi eu hunain yn glir ac yn gywir • cynllunio'u gwaith yn ofalus • mynegi barn yn effeithiol, gan gyflwyno rhesymau'n gyson • arddangos gwybodaeth helaeth a pherthnasol am faterion a syniadau'n ymwneud â sefyllfa'r iaith Gymraeg • cyfeirio at amrywiaeth o ffynonellau ac adnoddau priodol • arddangos y gallu i ystyried gwahanol sefyllfaoedd a phersbectifau
BAND 4 7-9	<ul style="list-style-type: none"> • arddangos gafael dda ar adnoddau iaith, gramadeg a chystrawen • defnyddio geiriau a thermau priodol • eu mynegi eu hunain yn eithaf clir a chywir • cynllunio'u gwaith yn eithaf gofalus • mynegi barn yn briodol, gan gyflwyno rhai rhesymau • arddangos gwybodaeth berthnasol am faterion a syniadau'n ymwneud â sefyllfa'r iaith Gymraeg • cyfeirio at rai ffynonellau ac adnoddau priodol • arddangos ymwybyddiaeth o wahanol sefyllfaoedd a phersbectifau
BAND 5 4-6	<ul style="list-style-type: none"> • arddangos ambell enghraifft o ddatblygu syniadau arwynebol • defnyddio ystod o eirfa a phatrymau addas a pheth gafael ar ramadeg a chystrawen • eu mynegi eu hunain yn glir ac yn gywir ar y cyfan • arddangos ymwybyddiaeth o drefn wrth gyflwyno gwaith • mynegi barn yn uniongyrchol, gan gynnig ambell reswm • arddangos gwybodaeth fras am faterion a syniadau'n ymwneud â sefyllfa'r iaith Gymraeg • cyfeirio at ambell ffynhonnell briodol
BAND 6 0-3	<ul style="list-style-type: none"> • bydd yr ymgeiswyr yn arddangos rhai nodweddion cadarnhaol ar adegau yn unig.

ADRAN B

Trawsieithu

Rhan (i)

Wrth drafod yr erthygl am ddigartrefedd, disgwylir i'r ymgeiswyr ddilyn ffurf llythyr.

Disgwylir iddynt drafod materion fel y rhai isod:

- Beth ydy digartrefedd?
- Y rhesymau pam mae pobl ifanc yn mynd yn ddigartref, e.e.
y teulu'n chwalu
iechyd meddwl
rhenti uchel
diffyg swyddi ar gyfer pobl ifanc.
- Faint o bobl ifanc sy'n ddigartref.
- Y cymorth sydd ar gael, e.e.
elusennau fel Llamau
y cyngor lleol
gwasanaethau fel *Street Link*
- Effaith y pandemig a'r cyfnodau clo.
- Mae bod yn ddigartref yn brofiad unig ac yn gallu bod yn beryglus.
- Mae'n bosib newid y sefyllfa, e.e. stori Kyle.

Rhan (ii)

Wrth ymateb i'r erthygl, disgwylir i'r ymgeiswyr allu nodi eu barn am y problemau a'r atebion posib. Gallant gyfeirio hefyd at eu profiadau eu hunain o weld a chlywed am ddigartrefedd. Gallant hefyd drafod eu profiad o'r math o heriau sy'n wynebu pobl ifanc ac sy'n gallu arwain at fod yn ddigartref.

Ystod marciau	AA3
BAND 1 32-40	<ul style="list-style-type: none"> • mynegi eu hunain yn aeddfed, yn glir ac yn gywir • saernïo'u gwaith yn fanwl a gofalus • rhoi sylw gofalus i gywair, ffurf a chynulleidfa drwy amrywio'r arddull yn sensitif • mynegi barn yn hyderus ac yn rymus • arddangos amrywiaeth eang iawn o adnoddau iaith a gafael gadarn ar ramadeg a chystrawen
BAND 2 26-31	<ul style="list-style-type: none"> • mynegi eu hunain yn ddeallus, yn glir ac yn gywir • cynllunio'u gwaith yn fanwl • rhoi sylw gofalus i gywair, ffurf a chynulleidfa drwy amrywio'r arddull yn briodol • mynegi barn yn hyderus ac yn glir ac yn ei chefnogi â thystiolaeth berthnasol • arddangos amrywiaeth helaeth o adnoddau iaith a gafael dda iawn ar ramadeg a chystrawen
BAND 3 19-25	<ul style="list-style-type: none"> • mynegi eu hunain yn glir ac yn gywir • cynllunio gwaith yn ofalus • rhoi sylw i gywair, ffurf a chynulleidfa drwy amrywio'r arddull • mynegi barn yn effeithiol ac yn ei chefnogi â thystiolaeth berthnasol • arddangos amrywiaeth o adnoddau iaith a gafael dda ar ramadeg a chystrawen
BAND 4 13-18	<ul style="list-style-type: none"> • mynegi eu hunain yn eitha clir a chywir • cyflwyno gwaith yn eitha gofalus • arddangos ymwybyddiaeth o gywair, ffurf a chynulleidfa • mynegi barn ac yn ei chefnogi â rhesymau perthnasol • arddangos gafael dda ar adnoddau iaith, gramadeg a chystrawen
BAND 5 7-12	<ul style="list-style-type: none"> • mynegi eu hunain yn glir ac yn gywir ar y cyfan • arddangos ymwybyddiaeth o drefn, dilyniant a chywair wrth gyflwyno gwaith • mynegi barn ac yn ei chefnogi â rhesymau dilys • defnyddio ystod o eirfa a phatrymau addas a pheth gafael ar ramadeg a chystrawen
BAND 6 0-6	<ul style="list-style-type: none"> • bydd yr ymgeiswyr yn arddangos rhai nodweddion cadarnhaol ar adegau yn unig.